

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики, природокористування
та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-27-06, факс: 255-22-72

№ 04-15/15-640

" 12 " 09 2018 р.

**Міністерство екології та природних
ресурсів України**

Копія: Шульга О.О.

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України у Комітеті з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи розглянуто електронну петицію громадянина Шульги Олексія Олексійовича, що була опублікована на офіційному веб-сайті Верховної Ради України та в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку і розглядається відповідно до законодавства як звернення громадян (вх. від 29.08.2018 № 04-15/15-173841) стосовно захисту на законодавчому рівні дельфінів виду афаліни та наділення їх статусом «морський народ».

Прошу розглянути вищезазначене звернення та про результати розгляду поінформувати Комітет і громадянина Шульгу О.О.

Додаток: зазначене на 1 арк. в 1 прим.

**Перший заступник
Голови Комітету**

А. ДИРІВ

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00; (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ: 37552996

№ _____
на № 04-15/15-640 від 12.09.2018

**Комітет Верховної Ради України з
питань екологічної політики,
природокористування та ліквідації
наслідків Чорнобильської
катастрофи**

Щодо статусу дельфінів-афалін та інших китоподібних

Відповідно до листа Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Міністерство екології та природних ресурсів України розглянуло електронну петицію громадянина Шульги Олексія Олексійовича, що була опублікована на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, стосовно захисту дельфіна-афаліни та інших китоподібних та підтримує важливість вжиття подальших заходів, спрямованих на збереження та відновлення цих тварин.

Водночас пропозиції автора петиції щодо законодавчої зміни статусу китоподібних потребують виваженого аналізу та належного підтвердженого наукового підґрунтя для визначення доцільності подальшого опрацювання цих пропозицій, а також розуміння практичних наслідків з природоохоронної точки зору.

Мінприроди звернулось до Національної академії наук України з проханням висловити свою думку з порушених питань.

Автора петиції поінформовано.

Заступник Міністра

В.Ю. Полуйко

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00; (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menvr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____ Гр. Шульга О.О.
на _____ від _____

Щодо статусу дельфінів-афалін та інших китоподібних

Шановний Олексію Олексійовичу!

Відповідно до листа від 12.09.2018 № 04-15/15-640 Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Міністерство екології та природних ресурсів України розглянуло Вашу електронну петицію, що була опублікована на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, стосовно захисту дельфіна-афаліни та інших китоподібних та підтримує важливість вжиття подальших заходів, спрямованих на збереження та відновлення цих тварин.

Водночас пропозиції щодо законодавчої зміни статусу китоподібних потребують виваженого аналізу та належного підтвердженого наукового підґрунтя для визначення доцільності подальшого опрацювання цих пропозицій, а також розуміння практичних наслідків з природоохоронної точки зору.

Мінприроди звернулось до Національної академії наук України з проханням висловити свою думку з порушених у петиції питань.

Також інформуємо, що від секретаріатів міжнародних договорів, Стороною яких є Україна і які стосуються захисту дикої фауни і морських ссавців зокрема, не надходило заяв чи скарг про порушення Україною відповідних міжнародних зобов'язань.

Мінприроди висловлює вдячність за небайдужість до питань охорони природи і активну громадянську позицію.

З повагою

Заступник Міністра

В.Ю. Полуйко

Мінприроди
№5/4 1-15/10485-18 від 03.10.2018

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00; (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на _____ від _____

**Комітет Верховної Ради України з
питань екологічної політики,
природокористування та ліквідації
наслідків Чорнобильської
катастрофи**

Щодо електронної петиції гр. Шульги О.О.

У доповнення до листа Мінприроди від 03.10.2018 № 5/4.1-15/10486-18 щодо електронної петиції громадянина Шульги О.О. стосовно захисту дельфіна-афаліни та інших китоподібних надсилаємо копію листа від 02.11.2018 № 110/1 669-5 Національної академії наук України, що надійшов до Мінприроди, за результатами розгляду порушених у зазначеній петиції питань.

Додаток: згадане, на 1 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра

В.Ю. Полуйко

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00; (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____ Гр. Шульга О.О.
на _____ від _____

*Щодо статусу дельфінів-афалін та інших
китоподібних*

Шановний Олексію Олексійовичу!

У доповнення до листа Мінприроди від 03.10.2018 № 5/4.1-15/10485-18 щодо Вашої електронної петиції стосовно захисту дельфіна-афаліни та інших китоподібних надсилаємо копію листа від 02.11.2018 № 110/1669-5 Національної академії наук України, що надійшов до Мінприроди, за результатами розгляду порушених у зазначеній петиції питань.

Додаток: згадане, на 1 арк. в 1 прим.

З повагою,

Заступник Міністра

В.Ю. Полуйко

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Володимирська, 54, Київ-30, 01601, МСП.
E-mail: prez@nas.gov.ua, Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44
Для телеграм: Київ, Наука. ЕДРНОУ 00019270

№ 110/7669-5 од. 11 20 18

Міністерство екології та
природних ресурсів України

На Ваш №5/4.1-15/10484-18 від 03.10.2018

Щодо статусу дельфінів афалін

Розглянувши лист Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи від 12.09.2018 №04-15/15-640 щодо електронної петиції гр. Шульги О.О. від 15.05.2018 про захист на законодавчому рівні китоподібних, зокрема дельфінів афалін, та наділення їх статусом «морський народ», Національна академія наук України повідомляє таке.

Чорноморська афаліна (*Tursiops truncatus ponticus*) – це вид морських ссавців, занесений до Міжнародної Червоної книги МСОП (IUCN), Червоної книги України, Червоної книги Чорного моря. Цей вид знаходиться під міжнародним правовим режимом особливої охорони, встановленим численними міжнародними договорами, Стороною яких є Україна, а саме:

- Боннською конвенцією CMS 1979 р. про збереження мігруючих видів диких тварин (Україна приєдналась в 1999 р.) та Угодою ACCOBAMS до неї про збереження китоподібних Чорного моря, Середземного моря та прилеглої акваторії Атлантичного океану (Україна приєдналась в 2004 р.);
- Бернською конвенцією 1979 р. про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Україна приєдналась в 1996 р.);
- Вашингтонською конвенцією CITES 1973 р. про міжнародну торгівлю видами дикої фауни та флори, що перебувають під загрозою зникнення (Україна приєдналась в 1999 р.);
- Бухарестською конвенцією про захист Чорного моря від забруднення (підписано Україною в 1992 р.) та Протоколом до неї про збереження біорізноманіття та ландшафтів Чорного моря (ратифіковано Законом України в 2007 р.);
- Глобальним планом дій щодо збереження, управління та використання морських ссавців Програми ООН з навколишнього середовища, прийнятим у 1984 р.;
- Всесвітовою стратегією збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, прийнятою в 1995 р. в Софії;
- іншими міжнародними документами.

Правовий режим особливої державної охорони надається дельфінам афалінам і законодавством України. Норми, якими регулюються відповідні відносини, встановлені, зокрема:

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 (з наступними змінами) (ст. 64);

Законом України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 (з наступними змінами) (ст. 34, 37, 44, 45, 63);

Законом України «Про Червону книгу України» від 07.02.2002 (з наступними змінами);

Законом України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 (з наступними змінами);

Законом України «Про мисливське господарство і полювання» від 22.02.2000 (з наступними змінами);

Законом України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 (з наступними змінами).

Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 05.08.1999 № 188 була ухвалена Науково-практична програма вивчення, охорони та відтворення морських ссавців Чорного і Азовського морів "Дельфін", що діє безстроково. А 06.12.2012 наказом № 622 Міністерства екології та природних ресурсів України було затверджено Правила і норми утримання дельфінів в умовах неволі, зареєстровані в Мін'юсті України 15.02.2013 № 278/22810.

Тричі (в 2002, 2008 та в 2011 роках) з метою посилення охорони китоподібних Чорного та Азовського морів профільним Міністерством вводилась тимчасова (кожен раз строком на 3 роки) заборона на спеціальне використання чорноморських дельфінів афалін.

Порушення відповідного охоронного режиму тягне за собою притягнення винних осіб до юридичної відповідальності: адміністративної (за статтями 85, 85-1, 86-1, 87, 88-1, 88-2, 89, 90, 91), кримінальної (за статтями 243, 249, 250, 252), а також майнової відповідальності.

Підсумовуючи в цій частині правові засади режиму охорони в Україні китоподібних, зокрема дельфінів-афалін, можна констатувати, що відповідний режим сьогодні є достатнім для забезпечення охорони та збереження цього виду. Водночас слід посилити заходи контролю за дотриманням встановленого законодавством режиму.

Таким чином, у законодавчих та виконавчих органів влади є всі підстави для здійснення заходів реагування, зокрема шляхом створення об'єктів природно-заповідного фонду, протидії браконьєрству та жорстокому поводженню з тваринами.

Щодо пропозиції наділити китоподібних, і зокрема дельфінів афалін, статусом «морський народ», то НАН України вважає, що створювати в законодавстві України юридичний прецедент, не визначений на міжнародно-правовому рівні, запропонований гр. Шульгою О.О. недоцільно.

Віце-президент Національної
академії наук України
академік НАН України

В.Г. Кошечко